

Legemidler - Veiledende brukstid etter anbrudd

D30756

 Utgave:
3.00

 Gjelder fra:
15.04.2021

Side 1 av 5

Hensikt og omfang

Sikre god kjemisk og mikrobiologisk kvalitet av legemidler fra emballasjen åpnes første gang til pasienten har inntatt legemidlet.

Anbrudd: Første gang legemiddelbeholderen punkteres, forseglingen brytes eller lukkeanordning åpnes.

Brukstid: Tiden fra legemiddelbeholderen anbrytes til administrasjonen av siste dose til pasienten er avsluttet.

Ansvar/målgruppe

Helsepersonell som håndterer legemidler.

Handling

- Generelt følges produsentens angivelser for holdbarhet og brukstid for anbrutt pakning. Dersom produsenten har angitt kortere brukstid etter anbrudd enn det som er oppgitt i tabellene under, skal denne overholdes.
- Sjekk alltid om legemiddelet er merket med spesielle oppbevaringsbetingelser.
- Anbrudd dokumenteres.

Usterile legemidler

- Alle flytende og halvfaste legemidler (inkludert salver og kremer) påføres anbruddsdato ved første gangs åpning.
- Tabellen under angir veiledende brukstid for usterile legemidler etter anbrudd. Anbefalingene er basert på mikrobiologiske aspekter.
- Veiledende brukstid forutsetter aktsomhet ved håndtering av legemidlet for å forhindre kontaminering.
- Kortere holdbarhet vurderes ut fra brukssituasjonen, f.eks. ved smitte og hos immunsupprimerte pasienter.

Legemiddelform	Egenskaper	Brukstid etter anbrudd	Betingelser
Vannholdige miksturer	Konservert	6 måneder	
	Konservert til premature barn	28 dager	
	Ukonservert	1 uke	I kjøleskap
Vannholdige oppløsninger, geler, linimenter, salver og kremer til utvortes bruk - Konserverte	Konservert	6 måneder	
	Konservert til premature barn	28 dager	
	Konservert til sårbehandling	28 dager	
	Ukonservert	1 uke	I kjøleskap
Nesedråper og neseppray	Konservert	28 dager	Kun til bruk på en pasient
	Ukonservert	10 dager	Kun til bruk på en pasient
Desinfeksjonsmiddel til bruk på hud	Alkoholbasert	28 dager	Krever aseptisk håndtering. Forutsatt tett lukket beholder for å unngå avdamping av alkohol.
	Vannbasert	1 uke	
Ultralydgel	Konservert	28 dager	
Tabletter, kapsler, granulater og lignende	Tørre produkter	Opprinnelig påsatt holdbarhetsdato dersom annet ikke er angitt på pakningen.	I originalemballasje med tett lokk.

Sterile legemidler

- Sterile legemidler påføres anbruddsdato eller, dersom det er kort holdbarhet, klokkeslett for anbrudd.
- Tabellen under angir veiledende brukstid for sterile legemidler etter anbrudd.
- Brukstidene baserer seg på generelle mikrobiologiske vurderinger og gjelder under forutsetning av at fysikalsk-, kjemisk-, biologisk- holdbarhetstid ikke overskrides.
- Brukstidene forutsetter aseptisk arbeidsteknikk.
- Angitte oppbevaringsbetingelser må overholdes.

Legemiddelform	Egenskaper	Brukstid	Betingelser
Infusjonsvæske	Med eller uten tilsetning	24 timer	
	Smerteblending fremstilt på avdelingen	24 timer	
	I engangspumpe/ -kassett framstilt i eller levert fra apoteket	Følg merking fra apoteket	
	Infusjonsflasker/infusjonsposer med Natriumklorid 9 mg/ml, Glukose 50mg/ml, eller sterilt vann som brukes til utblanding av legemidler og der flere uttak gjøres	12 timer i romtemperatur eller 24 timer i kjøleskap	
Konsentrat til infusjonsvæske	Ufortynnet eller fremstilt av pulver til infusjons-/injeksjonsvæske	24 timer	
Injeksjonsvæske, ufortynnet eller framstilt av pulver til infusjons-/injeksjonsvæske	konservert i flerdosebeholdere (hetteglass)	28 dager i kjøleskap	Anbrutte, konserverte hetteglass med narkotika kan oppbevares inntil 1 uke i romtemperatur.
	ved bruk av MiniSpike®	4 dager i kjøleskap eller romtemperatur	
	Ukonservert (med eller uten bruk av MiniSpike®)	12 timer romtemperatur eller 24 timer i kjøleskap	
	i ampuller	Engangsbruk	
Opptrekk i sprøyte	Legemidler bør normalt ikke oppbevares opptrukket i sprøyte. Hvis dette unntaksvis skjer, må sprøyten merkes slik at forveksling ikke kan skje. Sprøyten skal oppbevares med ny steril propp og er kun til bruk på en pasient.		
	Legemidler opptrukket i sprøyte for senere engangsbruk	12 timer romtemperatur eller 24 timer i kjøleskap	
	Sprøyter i lukkede system/sprøytepumpe	24 timer	
Skyllvæske	Kirurgisk bruk	Engangsbruk	
	Annen anvendelse	24 timer	

Tabellen fortsetter på neste side.

Legemiddelform	Egenskaper	Brukstid	Betingelser
Øredråper	Kirurgisk bruk / skadet trommehinne	Engangsbruk	
	Flerdosebeholder	28 dager	Kun til bruk på en pasient
Øyebadevann	Kirurgisk bruk / førstehjelp	Engangsbruk	
	Flerdosebeholder , konservert	28 dager	Kun til bruk på en pasient
	Endosebeholder	Engangsbruk	
Øyedråper / øyesalver	Kirurgisk bruk / skadet øye	Engangsbruk	
	Flerdosebeholder, konservert	28 dager	Kun til bruk på en pasient
	Endosebeholder	Engangsbruk	
Steril gel, krem, liniment, pasta, pudder og salve	Kirurgisk bruk	Engangsbruk	
	Utvortes ved større brannskader	24 timer	Kun til bruk på en pasient

Etter fortykning/utblanding gjelder andre holdbarheter/brukstider. Sjekk blandekort for aktuelt preparat, SPC/preparatomtale eller kontakt farmasøyt.

For holdbarheter/brukstider for antimikrobielle midler – se egen [blandetabell](#) og [prosedyre](#) i Kvalitetsportalen

For holdbarhet /brukstid for utvalgte sterile preparater etter anbrudd – se egen [tabell](#)

For insulinpreparater se egen [tabell](#)

OUS har utarbeidet en liste over miksturer og dråper som er holdbare i mindre enn seks måneder etter anbrudd [se](#)

Referanser

[SI/21.01-22](#)

[Legemidler - Utblandingstabell antimikrobielle legemidler til parenteral bruk for voksne](#)

[SI/21.01-32](#)

[Legemidler - Tilberedning og håndtering av antimikrobielle midler](#)

[SI/21.01-40](#)

[Legemidler - Oppbevaring av insulin](#)

[SI/21.01-41](#)

[Legemidler - Holdbarheter etter anbrudd av utvalgte sterile legemidler](#)

[SI/21.01-42](#)

[Legemidler - Holdbarheter etter anbrudd for miksturer og dråper, under 6 måneder](#)

[SI/21.01-22 Legemidler - Utblandingstabell antimikrobielle legemidler til parenteral bruk for voksne](#)

[SI/21.01-32 Legemidler - Tilberedning og håndtering av antimikrobielle midler](#)

[SI/21.01-40 Legemidler - Oppbevaring av insulin](#)

[SI/21.01-41 Legemidler - Holdbarheter etter anbrudd av utvalgte sterile legemidler](#)

Utgave: 3.00	Legemidler - Veiledende brukstid etter anbrudd	D30756 Side 5 av 5

[SI/21.01-42 Legemidler - Holdbarheter etter anbrudd for miksturer og dråper, under 6 måneder](#)